

Гаранционен фонд

**ПРАВИЛА
ЗА УРЕЖДАНЕ НА ПРЕТЕНЦИИ ЗА
ИЗПЛАЩАНЕ НА ОБЕЗЩЕТЕНИЕ ЗА
НЕИМУЩЕСТВЕНИ ВРЕДИ**

март, 2025 год.

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

1. Настоящите правила определят процедурите, по които Гаранционният фонд приема претенциите за изплащане на обезщетения за претърпени неимуществени вреди, произтичащите от тях имуществени вреди и пропуснати ползи, събира доказателствата за установяване на основанието, извършва оценка на причинените вреди, определя размера на обезщетенията, извършва разплащания с увреденото лице и отказва изплащане на обезщетения.

II. ПРИЕМАНЕ И ЗАВЕЖДАНЕ НА ПРЕТЕНЦИИ

2. За изплащане на обезщетение увреденото лице предявява претенцията си пред който и да е от застрахователите, получил лиценз и предлагащ задължителна застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилистите, съответно задължителна застраховка "Злополука" на пътниците или пред Гаранционния фонд. Претенцията пред Гаранционния фонд може да бъде подадена лично или чрез представител на регистратура, чрез пощенски услуги или по електронен път – на електронна поща GF@gfund.bg, като в последния случай претенцията се счита за валидно подадена, ако е подписана с електронен подпис.

3. В претенцията се посочва индивидуализиращи данни на увреденото лице, данни за контакт, данни за събитието, описание на вредите и размер на претенцията. Към молбата се прилага удостоверение за банкова сметка. В случай, че претендиращото лице желае плащане по сметка на пълномощник, към претенцията се представя писмено пълномощно с нотариална заверка на подписите относно конкретната претенция, в което се съдържа изявление, че увреденото лице е уведомено, че има право да получи плащането лично.

4. Към претенцията увреденото лице представя всички документи, с които разполага, удостоверяващи настъпването на пътнотранспортното произшествие:

- протокол за пътнотранспортно произшествие;
- акт за установяване на административно нарушение;
- наказателно постановление;
- констативен протокол;
- удостоверение, издадено от органите на МВР;
- двустранен констативен протокол за ПТП;
- влязъл в сила краен акт на наказателно/административнонаказателно дело;
- протокол от съдебно заседание с одобрено в хода му споразумение;
- експертизи, изготвени в наказателното производство;
- протоколи от разпит на свидетели;
- скица на местопроизшествието;
- прокурорско постановление за прекратяване/спиране на наказателното производство;
- обвинителен акт;

5. Към претенцията увреденото лице представя всички документи, с които разполага,

удостоверяващи характера и размера на вредите:

- епикризи, амбулаторни листове, фиш за спешна медицинска помощ, експертно решение на ТЕЛК /НЕЛК, съдебно-медицинска експертиза, резултати от направени медицински изследвания, образни изследвания;
- болнични листове;
- разходни документи;
- удостоверение за наследници или удостоверение за родствени връзки, копие от смъртен акт;

6. Личните данни се обработват в съответствие с разпоредбите на Регламент (ЕС) 2016/679 и приложимото българско законодателство единствено и само за целите на разглеждане на образуваната претенция в Гаранционния фонд.

III. РЕГИСТРИРАНЕ НА ПРЕТЕНЦИИ В РЕГИСТЪРА НА ГАРАНЦИОНЕН ФОНД

7. Претенцията с приложените доказателства, се завежда в регистъра на Гаранционния фонд. Всяка заведена претенция се удостоверява с входящ номер от деловодството на Гаранционния фонд и се образува претенция (ликвидационна преписка) в регистъра на Гаранционния фонд на датата на постъпване на претенцията.

8. Информацията в регистъра на Гаранционния фонд за предявените претенции за неимуществени вреди се обработва, съхранява и архивира на траен носител съобразно вътрешните актове на Гаранционния фонд и съдържа актуални, пълни, точни и надеждни данни.

IV. УРЕЖДАНЕ НА ПРЕТЕНЦИИ

9. Гаранционният фонд разглежда и се произнася по претенция в срок от 15 работни дни от представянето на всички доказателства, необходими за установяване на основанието и размера на претенцията.

10. При необходимост от представяне на доказателства за установяване на основанието и размера на претенцията Гаранционният фонд отправя искане до претендиращото лице, както и до съответните държавни органи, лечебни заведения и Националното бюро на българските автомобилни застрахователи.

11. Когато е приложимо, Гаранционният фонд отправя искане до увреждащото лице за предоставяне на информация за събитието, включително за извършени от него плащания, както и за наличие на застраховател договор, покриващ отговорността му за причинени вреди на трети лица.

12. В случай, че в хода на разглеждане на претенцията се установи необходимост от снабдяване с допълнителни доказателства, необходимостта от които не е можела да се предвиди към датата на завеждане на претенцията, Гаранционният фонд може да изиска допълнителни доказателства не по-късно от 45 дни от датата на представяне на доказателствата, изискани при завеждане на претенцията.

13. Когато не са представени всички доказателства с предявяване на претенцията,

Гаранционният фонд е длъжен да се произнесе в срок от 3 месеца от датата на предявяването ѝ.

14. При установяване наличието на законово основание за ангажиране на отговорността на Гаранционния фонд по претенцията се изготвя медицинска експертиза, съдържаща заключение относно характера и степента на причинените неимуществени вреди, наличието на причинна връзка между събитието и причинените неимуществени и произтичащите от тях имуществени вреди и срок за възстановяване. След изготвяне на експертизата претенцията се поставя на разглеждане пред експертна застрахователно-медицинска комисия към Гаранционния фонд, назначена със заповед на изпълнителните директори.

15. При определяне на размера и характера на търпените неимуществени вреди вследствие на телесни увреждания се отчитат следните фактори:

- медико-биологичен характер и степен на уврежданията;
- интензитет на претърпените физически болки и страдания;
- брой на телесните увреждания;
- протичане на оздравителния процес - продължителност и брой на престои в болнични заведения, извършени операции, проведени процедури, предстоящи в бъдеще нови медицински интервенции;
- продължителност на оздравителния процес; възможност за пълно възстановяване от травмата;
- усложнения вследствие на уврежданията и възможност за бъдещо влошаване на състоянието;
- остатъчни негативни последици от уврежданията; белези, загрозявания, осакатяване, необходимост от спазване на специален режим на живот и др.;
- общо физическо състояние на пострадалия към момента на увреждането и установените предходни заболявания;
- възможност на пострадалия да се справя без чужда помощ или необходимостта от такава;
- професия на пострадалото лице и възможност след събитието отново да работи по професията си;
- относителна степен на засягане на жизнения стандарт на живот;
- причинените морални и психически страдания;

16. При определяне на размера и характера на търпените неимуществени вреди вследствие на смърт на близък се отчитат следните фактори:

- степен на емоционална близост;
- роднинска връзка;
- възраст на пострадалото лице;
- възраст на претендиращото лице;
- социален статус на пострадалото лице;

- съжителство в едно домакинство;
- наличието на отношения на зависимост между пострадалото лице и претендиращото лице;
- При претенция от фактически съжител следва да установи, наличието на емоционална и духовна близост с пострадалото лице, общо домакинство, взаимност и грижа един за друг;
- При претенция от лица от кръга правоимащите, разширен с Тълкувателно решение № 1/2016 г. от 21.06.2018 г. по Тълкувателно дело № 1/2016 г. ОСНГТК на ВКС следва да се установи връзка с пострадалото лице с изключителен характер, резултат на тежки житейски ситуации, обуславящи нуждата от по-интензивно общуване между починалия родственик и претендиращия обезщетение и от изграждане на връзка, по-здрава от обичайната за съответния вид родство. Такава връзка може да се изразява например в: продължителното отглеждане и възпитание на внук от баба/дядо; връзка между братя и сестри, израснали сами като деца поради продължително отсъствие на родителите; отглеждането на малолетните деца на починалата сестра след смъртта ѝ от претендиращата обезщетение сестра в дома ѝ; особено дълбока емоционална връзка, надхвърляща обичайната между брат и сестра, която в много отношения е заместваща бащините функции;

17. Дължимият базов размер на обезщетението за причинени неимуществени вреди се определя въз основа на съдебна практика по сходни случаи, социално-икономическите условия в страната към датата на инцидента и лимита на отговорността по задължителна застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилистите.

18. Обезщетението за пропуснати ползи се определя в размер, съответстващ на неосъществено увеличаване на имуществото на увреденото лице, което е пряка и непосредствена последица от увреждането. Пропуснатите ползи не се презумират.

19. Размерът на дължимото обезщетение по претенции, предявени на основание чл. 557, ал. 4 от КЗ, се определя по реда Раздел V от Наредба № 49 от 16.10.2014 г. за задължителното застраховане по чл. 249, т. 1 и 2 от Кодекса за застраховането и за методиката за уреждане на претенции за обезщетение на вреди, причинени на моторни превозни средства.

20. При установяване на принос на пострадалото и/или претендиращото лице за настъпване на вредоносния резултат определеният базов размер на обезщетението се редуцира пропорционално на размера на установения принос.

21. Въз основа на взето на заседание на Експертната застрахователно-медицинска комисия решение дирекция „Правна“ внася доклад до управителния съвет/изпълнителните директори с обосновано предложение за изплащане на обезщетение. Решението за изплащане на обезщетения за едно събитие за имуществени и неимуществени вреди вследствие на телесни увреждания или смърт над 20 000 лв. и за вреди на имущество над 20 000 лв. е в компетентността на управителният съвет на Гаранционния фонд, а в останалите случаи – на изпълнителните директори.

22. Дирекция „Правна“ изготвя доклад до управителния съвет с обосновано предложение за

отказ за изплащане на обезщетение. Управителния съвет се произнася по неоснователна претенция с мотивиран отказ.

23. Когато увреденото лице не е навършило пълнолетие или е лице, което е поставено под запрещение, обезщетението се заплаща по банкова сметка с титуляр това лице.

24. В случай, че по искане на увреденото лице се извършва плащане по сметка на трето лице, Гаранционният фонд уведомява увреденото лице за извършеното плащане.

25. Обезщетения във връзка със събития, настъпили в Република България, се предявяват във официалната валута в Р. България. В останалите случаи обезщетението се определя и заплаща във валутата, в която е предявена претенцията, освен когато инвестициите в тази валута са регулирани, валутата е обект на трансферни ограничения или по други подобни причини тя не е подходяща за покритие на техническите резерви.

26. Претенция, по която е извършено плащане се анализира от дирекция „Правна“ за наличие на основания за предявяване на регресни права. При установяване на такива претенцията се администрира по реда на Вътрешните правила на Гаранционния фонд за организация на дейността по регресните претенции. В противен случай се предоставя за архивиране.

27. При постановяване на отказ Гаранционният фонд уведомява увреденото лице за основанията за отказа.

28. При постановяване на отказ поради непълнота на доказателствата относно основанието и размера на претенцията, увреденото лице се уведомява за доказателствата, които е необходимо да представи. Претенцията се преразглежда след постъпване на необходимите доказателства.

29. За разглеждана от Гаранционния фонд претенция за обезщетение за вреди, причинени от моторни превозни средства на особен режим, се прилагат настоящите правила, освен ако с договор със застрахователя, осъществяващ застрахователно покритие, е уговорено друго.

30. Постъпилите жалби във връзка с претенции за изплащане на обезщетения за неимуществени вреди се разглеждат по реда на Правилата за управление на жалбите в Гаранционния фонд.

V. ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

31. Тези правила са приети с решение на УС на ГФ и впоследствие са изменени и допълнени, както следва:

Версия	Приета/Изм. и доп.	Дата на влизане в сила	Причини за промяната	Автор
1.	Решение № 08-2.2./04.03.2021 г. на УС на ГФ	04.03.2021 г.	Първоначално приемане.	Дирекция „Правна“

2.	Решение № 07-10/27.03.2025 г. на УС на ГФ	27.03.2025 г.	Преразглеждане на политиките на основание чл. 77, ал. 2 от КЗ.	Дирекция „Правна“

32. Отговорността за актуализация на тези правила е възложена на ръководителя на функцията по съответствие.

33. Тези правила ще се преразглеждат веднъж годишно, като изменения ще се извършват по реда за тяхното приемане.